

molis terminos, cognoscimus ipsius animæ localem quam per accidens actu habet extensionem. Prop. 7. Et ita manet probatum quod fuit propositum, rei videlicet corruptibilis ab intrinseco, & 8. licet alias permanentis, durationem licet etiam permanentem posse optime successivo tempore mensurari.

PROPOSITIO VII.

Ævum potest successivo tempore mensurari à parte ante.

Explicatur. Ævum *a* est duratio rei ab intrinseco incorruptibilis sed corruptibilis ab extrinseco, & habentis initium existendi, vt Animæ rationalis & Angeli, denique omnium rei creatione productæ in tempore; quod addo, vt & addidi *habentis initium existendi*; quia si qua res esset carens initio existendi, & producta non in tempore, vt dicitur, sed ab æterno; eius duratio non solet vocari *Ævum*, sed *æternitas*; vt dicam sequenti prop. Quomodo autem intelligendum sit quod dixi *initium existendi habentis*, item *producta in tempore*, agnosces ex 1 & 2 & aliis prop. capituli sequentis de infinito.

Nunc probatur *b* propositio sicut præcedens; nec est opus aliud addere nisi hoc solum; nempe quod licet Ævum careat fine existendi, & ita habeat ea ex parte infinitudinem, quæ vt sic sub mensura cadere non potest; habet tamen terminos similes fini existendi, nimirum pariter extrinsecos (quippe finis existendi respectu durationis finitæ à parte post, non est nisi extrinsecus terminus, quemadmodum & initium existendi respectu durationis finitæ à parte ante; siquidem in re indivisibili, qualem prop. 4 ostendi esse durationem permanentem, provt indivisibili, nulli possunt esse intrinseci termini) qui sunt termini quilibet assignabiles in tempore extrinseco, cui res æterna coexistit; vt Angelum initio mundi creatione dicere possumus ab eo tum sui tum mundi initio vsque ad diluvium durasse annos 2242; & ab eodem initio vsque ad Christi Domini natalem durasse annos 5199; & ab hoc ipso Christi natali ad hunc vsque diem durasse annos 1652; à primo autem initio huc vsque annos 6851, menses, &c. Et ita per comparisonem ad tempus possumus cognoscere totam aliquis ævi extensionem, quæ est à parte ante vsque ad præsens instans, vel quodvis aliud; id autem est metiri, ergo, &c. Et sic patet propositum.

Cæterum quæ dixi de huiusmodi terminis in medio ævi spatio assignabilibus, locum etiam habent in rei corruptibilis permanente duratione ex prop. præcedenti mensuranda tempore. Attamen cum metimur id solum durationis quod intelligitur contineri inter huiusmodi sumptos terminos; non est vt patet tota duratio, nec totum ævum, cum extra illos ulterius protendi intelligantur; sicut qui metiretur extensionem localem animæ provt occupantis solum brachij spatium, non metiretur totam animæ extensionem.

PROPOSITIO VIII.

Æternitas mensurari tempore non potest.

Æternitas *a* potest intelligi duplex altera per essentiam, altera per accidens; hæc participata, dependens, creata à Deo, &c. illa imparticipata, independens, Deus ipse. Participata *b* ac dependens potest definiri, *duratio rei ab extrinseco saltem corruptibilis, carentis initio & fine existendi*; quod quomodo accipiendum sit intelligetur capite sequenti. Imparticipata autem suo etiam modo potest definiri, *duratio rei & ab intrinseco & ab extrinseco incorruptibilis* (quæ solus Deus est) *carentis initio & fine existendi*. Boetiana æternitatis imparticipatæ definitio est hæc, *Interminabilis vitæ tota simul & perfecta possessio*: circa e quam ad difficultatis quæ prop. 4 obieciatur solutionem. *d* Aduerte non soli Deo convenire possessionem vitæ totam simul, sed hoc convenire etiam rei creatæ permanenti; sicut existere simpliciter, aut habere vitam non ita est Dei proprium; vt non etiam conveniat rei cui Deus productione existentiam dedit & vitam; sed proprium esse Dei habere possessionem vitæ *interminabilis* (vt dictum est ab intrinseco & ab extrinseco) quæ & sit *perfecta possessio, & tota simul*; id est integra non dimidiata, seu per partes quarum aliæ post alias possideantur: est enim in hoc discrimen inter Deum & creaturam; quatenus scilicet hæc, si est intrinsece composita, particulas suæ substantiæ alias deperdit, alias acquirit; & ita vitam suam non totam simul possidet: si vero est intrinsece & in sua substantia simplex, multa nihilominus ei adveniunt accidentario; & quidem alia post alia, quæ consequenter non omnia simul habet: & quia hæc licet accidentaria, pertinent nihilominus utcumque ad perfectionem vitæ eius; inde fit vt licet vitam quodammodo nempe in suo genere perfectam habeat, non tamen totam simul habeat.

At Deus qui nullo extra se indiget & se ipso habet omnem perfectionem invariabiliter; id est, absque diminutione eorum quæ habet cum infinita vt sic dicam affluentia, & absque

Phil. Magn.

N n

nova

¹ *a* Quid sit Ævum.

² *b* Probatur prop. vt præced.

³

¹ *a* Æternitas duplex. *b* Quid utraque?

^c Sensus definitionis Boetiana. *d* Et quomodo conveniat creaturæ possessioni vitæ totæ simul.